

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 8. d.

Grudna 1798.

Nro. 75.

Lublana

Nedelo je shel en kurier is Florenza na Dunej; ta je rękel, de Anglesi shugajo v' Toskanski brod Livorno priditi, inu ga franzosam sapreti. Vajvod Ferdinand v' Florenzi, kir je Zesarjov brat, se pertoshi per nashimu svitlimu Zesarju, inu sheli, de bi Anglesi to nesturili; temuzh on bi rad per miru bil, se rad nasomen dershal, de bi se franzosam nesamđil, katiri bi snali to ręzh sa slo vsëti, inu Vajvoda na suhim popasti. — Tako je djal kurier, inu perstavil, de se bojí, morebit so shë Anglejzi tę dni v' Livorno pertekli.

Dunej

Davno se je shę fkasalo, de dobro je, otrokam kosę staviti. Na Duneji pa je lętafhna fkuſhna to dobroto ſhe bol svishala; tukaj v' hiſhi ſa bolnike fo 42. otrok od tręh do deſet lęt ſtarich viſavlene ali vzęplene kosę preſtali; eni fo īmeli ſamo merslizo; v' ſhtirih tędnih fo bili ſpęt ſdravi tiſti, katiri fo jeh nardalaj paſli. Viſi fo bres pik, inu bres viſih navadnih koſijih oſtankov. Svitli Zesar je vkasal to ręzh popiſati, inu ludęm osnaniti. Bres viſiga pomiflika je dobro, koſę otrokam staviti. Ręzh ſama govorí: taki otrozi jeh ſręzno preſtoję, niſo pikasti, neboleħajo, niſo v' ſmertni nevarnosti, ni velike ſkerbi s' njimi, kadar fo koſavi. Satorej osnam, de ob puſti bodo krajnske bukvize natifnene inu naprodaj, katire bodo uzhile, kako ſe koſę stavio, inu kako ſe takim otrokam ſtręſhe.

20. Listagnoja je vmerel general Feldmarſhal Blaſh Bender, star 86. lęt; on je flushil v' holdi 65. lęt. On je bil per dvajſet vojskah, v' devętnajſt bojih, ſhtirkrat ranen. Sadnizh ſe je v' Luxemburgi terdno dershala.

Portogal.

Prinzesina mladiga Krala drusha je 12. Koſaperska eniga ſdraviga Prinza rodila.

Kraliza je vkasala dvanajſt million krishañci kron na poſodo vſeti; ona da proti gotovim

im denarjam banko - zedelne, katiri bodo objeti al s'gotovim nasaj plazhani, ali pa s' dolshnimi pismani.

Shpania.

Graf Cabarrus je poslan v' Holland, morebit denarje na posodo ifkat. Kral ifhe shtir sto millionov; v' Hollandi je kupzhia saperta, jih bodo radi posodili, de nebodo denarji mertvi leshali. Tudi po Shpanii radi posojujejo, kjer ni kupzhie, inu denar na kupih plešnuje.

Franzia

Parisarji pishejo, dc po Nederlandi je sklep vef hrup potolashen. Al pisma is Niederlanda vse drugazhi pravio; Republikanzi inu puntarji se le more, kolejo, inu kakor bi ob pamet shli, pobiajo. Po Luxemburškim je tudi taka, de se franzosi boje sa Luxemburg. Niederlandzi da jejo oklige na vse kraje, rekozh: Ste povableni, Iubesnivi Kristiani! se jutri ob devetih sunaj na zetah s' oroshjam sbrati, de se bodete potegnili sa Boga, sa vero, inu sa svelizhanje zeliga sveta. Neopustite, temuzh sberite se v' kraji Thommen; Šizer bodete s' oroshjam pobiti, inu s'ognam poshgani. To osnanilo naj grę od mesta, do mesta.

Skusi Brüssel grędo novinzi novizh v' shold pobrani v' eno mero proti Rajni; od Rajne pa nasaj perhajajo stari skufheni soldatje, de bodo puntarje vgnali.

Pisma is Paris pravio, Visharji mislio mir sturiti, ker nepokojo po notrajnim prevelik vstaja; satorej bi franzosi radi unajno vojsko odvernili.

Spleh rezhi, je prav teshko resnizhne pisma is Niderlanda dobiti, kako se saref tam godi; franzosi ne pustej pism ven is teh deshel.

Shvajz.

Shvajzarji so sklenili sveso s'franzosam, potim glihanji dajo franzosi shtuke shvajzarjam vsete nasaj. Shtirdeset shtukov je shq nasaj perpelanih. Franzoski kupzi smej po tim glihanji v' Shvajzi kupzhovati, so shq pershli v' Basel, narejajo shtazune, dober kup prodajajo, inu veliko shkodo delajo domazhim shvajzarjam kupzam.

Franzoski general Shauenburg je po Izeljim Shvajzi oklizal; Vsim franzosam po Shvajzi naj bode snano, de en vlak Esterajhzov je v' Graubund permarshiral, al ta rzh ne rasshali kratko inu malo nizh tisto lepo sastopnost, katira je med Franzio inu med Esterajham.

Po Shvajzi sna vsaki delati, karkol sna, sami tisti antverhi so pod gospoškim ozheſsam, katiri sdravje inu varnost sadevajo, taki so: mesarji, peki, apothekarji, inu drugi te sorte.

Shvajzarski Visharji so osnanili, de se nibati nobene vojske, ampak se bo mir sturil.

Ven-

Vender lovę v' shold po všim ſhvajzarskim; satiga volo fo ludje ſemtarkje nevolni.

Polnozhna Amerika.

Pishejo 16. Kimovza is Amerike, de rumena mersliza veliko ſhkodo děla. Ta bolesen rumeniza ni v' Europi snana, vofhim, de bi nikol lesem nebila sanesena. So nam ſhe koſe prevezh, inu franzoska bolesen. Rumeniza shuga vše Amerikanze pokonzhati, ako jo sima nevstavi. Is měſt beshi vše ven na deshelo, po městah Kurio, inu s' ſmolnakam kade, de bi ſe kuga nesanafhala.

Němjhko.

Prajsovi Kral je ſvojim soldatam perdal po dva groſha na pět dni savolo drágine katira od dněva do dněva raste. On je perporozhil ſvojim ministram ſkerbeti, kako ſe bodo davki naridili, de bi ſe ta perdavk na soldashki plazhvi vdobiti mogel.

V' Hamburgi je vmerel en imeniten malar gospod Hikel, rojen v' Saxni, je dolgo ſhivel na Duneji, potle ſhel v' Ānglio, dosti lepih podob ſmalal, ſadnizh ga je persna mersliza na uni ſvet poklizala.

Batavia.

Ena majhiná kupzhia je na majheneh Iadiyah, vše vkupe ni nobeni rezhi podobno, kakor je neki,

nekidaj kupzhia shla Arnika ni nobeniga v' Hol-
andi viditi, ribizhi so polovleni od Anglezov.
En tretji del Indi v'Amsterdami nimajo nizh dru-
giga shiveti, sunaj, kar jim is vbogih kafse v-
bogajne dajejo. Franzosi pa nashe barke prozh
vsamejo, zhe le en putrih kontreband vola, ali
dvoje zhelye is angleskeh fabrik najdejo. Po
Hollandi je velika nevola, strashe morejo zhuti,
vse poshte is Niderlanda so saperte, nedobiimo
nizh pisim od tam.

Anglia.

Angleska barka Sirius je vsela Hollender-
jam dvé fregate, katire sta v' Irland oroshje
puntarjam pelale. Tudi druge franzoske barke
so otle Irlandzam pomozh pernesti, pa si niso
upale h' kraji priditi; kashe, de so se nasaj ver-
nilc.

Po Irelandi je sdaj vse tiho, kakor pravio
pisma is Londona; puntar Holt se je na gli-
hanje podal.

Sidney Smith je bil poslan sa admirala v'
frédko morje; al vihar je hud vstal, on se je
mogel na en zhaf nasaj v' Anglo verniti, do-
kler bolshi vreme perzhaka.

Minister Pitt bode v' perhodnim parlamen-
ti davke sa to leto naprej raslozhil. Kader bo-
do davki dovoleni; potle se bodo posvetvali,
kako bi se Ireland s' Anglo sdrushil, de bi se
konez

konez sturil vđaem puntariam. Kęt ministra Pitt vse po frézhi grę, bo tudi ta ręzh k' enim dobrim konzi enkrat perfhla.

Kakor hitro smo saflishali, de se franzosi spęt perpravlajo v' brodi Havre, inu ozhejo na novizh pomozh Irlandzam poslati; so bersh pęt nafshesh bark tekle pred Havre, de jim pot sa-prejo.

Ena nafsha barka je skoraj shpanzam otok Manilla odvsebla. Ona pride pred Manillo, o-beši shpanske bandera, shpanski komendant pride s' vezh offizirimi v' barko na pogovor, ti so sa vjeti obdershani; shę so nafhi otli męsto sa-shgati, al shpanzi sazhnejo strélati, nafhe s' barkami loviti. Komaj so jim nafhi vshli.

Admiral Blanquet je shel s' nafhemí barkami is Predgorja dobriga Upanja zhes franzoske otoke Bourbon inu France; katiri leshe od tiga predgorja dalaj proti jutrovi Indii.

Rasladt.

Enajsti dan Listagnoja svęzher so franzosi Nęmzam to pismo podali:

Prejeli smo vashe pisanje 7. d. Listagnoja. Nam je mir per serzi, torej nebomo savole ne-katireh besedi těshe dęłali; ampak mi vas sa-vernemo na nafhe pisanje trętjiga Kosaperska; tam je ves raslozhik od nafhe strane. Mi smo shę povędali, de venpobęgnenzi is popręd nęm-
kch

skih deshel nebodo nizh shkodē terpeli savolo
nih pobegnenja.

Dalaj ni pomislika vezh nobeniga, de oto-
ke bomo po srđi Rajne dělili, kakor na eno
ali na drugo stran narglobokishi struge raspade-
jo. Kar popravljanje per jesovih inu stegnah ob
vodi sadene, si bomo eden drugimu leſ inu per-
pravo dajali, kakor kol bo tręba; zhe manka
leſa na eni strani, se bo na drugi ſekal.

Dalaj perhodnikrat.

Shitna žena v' Lublani na tergu

1. Grudna 1798.

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pfheniza 1. mernik	1	50	1	48	1	39
Turfhiza - - -	—	—	—	—	—	—
Rôsh - - - -	1	23	1	17	1	14
Jezhmen - - -	1	14	—	—	—	—
Profo - - - -	1	17	—	—	—	—
Ajda - - - -	1	13	—	—	—	—
Ovef - - - -	1	—	—	—	—	—

Vendana od Lublanske mestne Gosposke

1. Grudna 1798.